

Sahlasa

Nr. 5 (45)

LTF Vidzemes novada izdevums

1991. GADA MARTĀ

CENA 30 kapeikas

AICINA „LATVIEŠU STRĒLΝIEKS”

Jau otro gadu lasītāji saņem laikrakstu „Latviešu Strēlnieks”, ko reizi mēnesi izdod Latviešu strēlnieku apvienība un Latvijas Kara muzejs.

„Latviešu Strēlnieks”

cēnšas sniegt visu paaudzū latviešu karavīru kaujas gaitu objektīvu izvērtējumu; iepazīstīt ar vēl nezināmiem materiāliem un faktiem par latviešu karavīru varonīgajiem un bieži vien traģiskajiem liktencējiem.

„Latviešu Strēlnieks”

cēnšas publicēt materiālus, kas skolotājiem, skolēniem un studentiem palīdz apgūt Latvijas vēsturi.

„Latviešu Strēlnieks”

savās slejās atspoguļo problēmas, kas saistītas ar jauniesu dienestu armijā un alternatīvajā dienesta.

„Latviešu Strēlnieks”

cēnšas pilnveidot tradīcijas, kas iedibinātas 1916. gadā izdotajā Pirmā Daugavgrīvas latviešu strēlnieku pulka žurnālā „Latviešu Strēlnieks”, 20. un 30. gados Latviešu veco strēlnieku biedrības izdotajā krājumos „Latviešu Strēlnieki” un trīdā izdotajā žurnālā „Strēlnieks”.

„Latviešu Strēlnieku”

alzivien vairāk pieprasī lasītāji, daudzos PSRS reģionos, kā arī ASV, Kanādā, Zviedrija, Anglijā, Izraēla un citur.

„Latviešu Strēlnieku”

sg. otrajam ceturksnim un turpmākajiem mēnešiem var pasūtīt Preses aģentūras parakstītās punktos un sakaru nodalījās. Ceram, ka lauku laudim pasūtīju mu noformēšanā palīdzību neatteiks pastnieki.

„Latviešu Strēlnieka”

Indekss - 68107.

Abonēšanas maksā ceturksnim - 1,20 rbi., līdz gada beigām - 3,60 rbi.

„Latviešu Strēlnieka”
redakcija

Ingus Kalns: „Šo ceļu es izvēlējos jau sen...”

Janvāra notikumi savilpoja mūsu ikdienu. Mēs atkal sajutām, ka tomēr ir nepieciešams kaut kāds kopīgs, vienojošs spēks. Un atkal Tautas fronte pierādīja, ka tomēr vēl bez tās nevarām iztikt, lai arī pārreizējā valdība ir pašu vēlēta un tāja ir tiešākā daja no LTF bijušajiem līderiem. Uz sарunu par LTF rajonu nodalīšu solēnu un rītēnu savā darbībā aicinājām Limbažu novada LTF nodalas priekšsēdētāju Ingū Kalnu. Vērē reizē ir arī Latvijas Pilsonu komitejas loceklis, kā arī aptauja nepieciešama, tad arī Latvijas īstnieci uz to.

- *Sāksim mūsu sarunu varbūt ar sobrid (1991. gada 15. februāri) aktuālāko.*

- Limbažieki savu attieksmi pret 3. marta aptauju vispirms noskaidroja sāvā Tautas frontes valdes sēdē. Tāja piedalījās arī pārstāvji no citām sabiedrīšķam organizācijām, tas ir, no Nacionālo karavīru biedrības, Represēto klubas, Nacionālās neatkarības kustības. Faktiski vienībās tika piemērti lēmumi, kā piedālīsimies un veiksim tas organizāciju.

- *Kā LTF Limbažu nodala piedālīties aptaujai?*

- Vispirms jau mūsu darbība saistīsies ar sāvā propagandēšanu, tādā reklēmēšanu. Galvenais tāmējums būs jāveic deputātiem, jo sī nu ir tā reize, kad deputāti var parādīt pagastos un ciemos savu aktivitāti vai neaktivitāti. Vini var izrunāties ar saviem vēlētājiem, noskaidrot to viedokli.

- *Par aptaujas iznākumu Limbažu rajonā jau laikam nevar būt pat saubū?*

- Mūsu iedzīvotājai sastāvs, ja nemaldos, ir 85 procenti latvieši un 15 procenti cītās tautas. Cītās tautas procents mums lielāk ir Tūja un Staicele. Mēs domājam uz sīm vietām sūtīt no Limbažiem dažus agitatorus, kas varētu tilkties ar strādājotajiem Tūjes kiegelū rūpniekiem un Staiceles papīrfabrikā. Līdzīgi, var teikt, ka mums nekādas domstarpības ar cītās tautas nav bijusas. Nenoliedzami, ka būs cilvēki, kas neatbalstītu sāvātāji, tācū man skiet, ka puse no mūsu rajona cītās tautas nekādas neptaujātu.

- *Jā, bet iznāk tāds paradoxs - jūs tācū pats esat arī Latvijas Pilsonu komitejas loceklis...*

- Ja, ir tāda ipatnēja situācija, es reizē esmu gan Pilsonu komitejas loceklis, gan LTF un LNNK biedri, un nonāku zināmās pretrunas, jo Latvijas Komiteja piemērā lēmumu aicināt nepielīdītās iedzīvotājus sāj aptauju. Es sim lemumam nepiekrītu. Uzskatu, ka, vadoties no Latvijas Pilsonu kongresa programmatiskajiem dokumentiem, varbūt desām attieksmi pret to aptauju varētu būt negatīva, tācū nevis aicināt nepielīdītās. Varbūt savu attieksmi varēja izteikt tā, ka Pilsonu Komiteja neatbalsta to aptauju.

- *Pastālāk jāstās, ka jūs proponētās prognozes, kā jūs proponētās Latvijas nākotni tuvākajā laikā?*

- Grūti kaut ko paredzēt uz priekšu. - *Pastālāk jāstās, ka jūs proponētās prognozes, kā jūs proponētās Latvijas nākotni tuvākajā laikā?*

- Grūti kaut ko paredzēt uz priekšu.

Man, piemēram, nav isti skaidrs, ko mums dos arī tas, ka, pienemīm, 60% no aptaujas dalībniekiem izteikties par brīvu Latviju. Ko tas dos? Varbūt, ka Maskava skatīsies uz to vienlaikora noraidīt? Tā kā sājātājums par aptaujas lietderību ir ļoti diskutējams. Tapēc arī es pats personīgi ar zināmu skepsi vertēju to aptauju, jo mani neviens no tiem argumentē, ko izteica gan AP deputāti, gan LTF, nepārīcīgina par sāvā aptaujas vajadību. Un, ja lievtievi un igauni jau ieprieks nebūtu deklarējuši, ka šī aptauja nepieciešama, tad arī Latvija neiebtu uz to.

- *Manuprāt, Tautas frontes nodalās līdz janvāra notikumiem bija vērīgās tādās kā paguns, apskums. Kā jūs vērtējat tāsīš nodalās darbu?*

- Tautas frontes nodalās rajonos var sekਮgi darboties tikai tad, ja to darbā vadībavoti, algoti cilvēki. Mums ir divi algoti darbinieki, tātad tas ir priekšsēdētājs un lietderis. Un pārreiz nevar teikt, ka mums kaut kad būtu trūcis darba. Pirmkārt, jau visas sāk akcijas. Kaut vai parakstu vāksana pret savienības ligumu. Man gan te gribas piemērtās Dinēviču kungs, tad paraksti vel arvien atrodoties AP sekretariātā. Mēs tādēj pieprājsim savam deputātam Skapara kungam noskaņot, kāds būs so paraksturīgais likenis.

Darbi ir pietiekami arī grupām un vīetas.

Pašreiz bezdarbība mūsu pūse nav

- *Viena no aktualitātēm dāvdzām Tautas frontes nodalām rajonos ir finansu stāvoklis. Cik noprotu, Limbažu tautīšiem laikam nāudas nedrīkstēt?*

- Naudas netrūkst. Bet, tā kā es esmu ekonomists, finansists pēc savas izglītības, mēs diezgan smalki izprātotām, cik mēs vārsēsim izterēt un cik nē. Mēs esam atradusi arī sponsoru LTF nodalai, tas ir kooperatīvs „Dravīniķi”. Viņi tad arī mums sponsorē, palīdz, praktiski sadāvējot telpu iri, transporta izdevumus.

- *Jūs prognozē LTF nākotni?*

- Katrā ziņā nesētie janvāra notikumi pierāda, ka Tautas fronte vēl ir nepieciešama. Tā ir lielākā un masīvākā organizācija, ar ieteikmīgākā. Tā pārreiz ir vienīgā, kas var kaut ko paveikt. Vismaz sognā LTF būs loti nepieciešama. Tā būs, manuprāt, nepieciešama līdz Saeimas vēlēšanām.

- *Ir LTF nodala un ir TDP. Kādās ir attiecības starp tām struktūrām Limbažu rajonā?*

- Sadarbība ir laba. Sava frakcija mums sai padomē nav, jo deputāti liekoties ir vai nu LTF biedri, vai tās ideju atbalstītāji. Mums nekādas domstarpības praktiskajā darbā neveidojas.

- *Ir kā Limbažu LTF nodalā ir arī tādu tāri latvisku spīdību kā savstarpējo kārtējās?*

- Es varu gluži atlākti teikt, ka mēs esam bez tās izlikusi. Nu kaut vai runojat par pilsonu komitejām. Limbažu rajonā pilsonu komiteja kā struktūrvienība vēl līdz sim laikam nav, nav izveidota.

un mēs to apzināti darījām, kaut arī mums ir astoni pārstāvji Latvijas Pilsonu konгрēss. Mēs jaunu struktūru neveidojam tapēc, ka visi sākēki jau kaut kur darbojās, vai nu LTF, vai LNNK, vai reprezentētā kluba. Ja kaut kur domstarpības ir, mēs tās plāsi nereklamejam, mums ir viedoklis, ka ar tādu, vienam otra nomēlošanāt ar presē starpniecību, nekas nav panakams un tādēj ar to nenodarbojamies.

- *Un tomēr domstarpības starp dzāzdēm guļējumām, struktūrām un arī cilvēkiem pastāv... Jūs apvērti, kur tās izpaužas vīskātējās?*

- Mani neapmierinātu tas, ka, pieņemām, LTF liela Dome var lemt vienu, bet dzīvē iznāk bieži vien tā, ka AP deputāti to nemērē, vērā, vai arī atspreku un tas netiek istenots. Kaut vai viens no pādējumiem Domēs lēmumiem par okupētās valsts statusa piesķiršanu Latvijai. Tādu pasu lēmumu piemēra arī LNNK, bet tāfā pasākuma LTF deputāti to ignorē. Tāpat diskutējotās ir jautājums par to bēdīgi slaveno ligumu, kuru noslēdza Latvija un Krievija. Daudzi pie mums to sauc par „dzegezus olu”. Arī man daudzos gadījumos LTF riciba un lēmumi nepatik, bet tā kā es esmu tās organizāciju vēlētāji un algots darbinieks, tad es esmu spiests to ievērot.

- *Vai tādējādi neiznāk tikpat kā partījas disciplīna?*

- Ne! LTF Statuti jau neprasa tik punktuāli ievērot sāvī disciplīnu. Kārs tās pārlīkoti sāvī disciplīnu, tākai svarīgi ir nedarbojies pret.

- *Savulaik, kad vienīgā iespēja, taisīt karjeru, bija iestāšanās PSKP valīums ar neradīšanās domā - pamēģināt?*

- Neesmu bijis ne sās partījas biedrs, nē arī vēlējies iebekāt tājā iestātē. Neviens no maniem tuviniekiem, ne arī vecākiem nav bijis sāj partīja, viņi ir saglabājuši uzticību ciemīlēm, uzskatījuši un idejām, tam, par kā mēs tagad cīmāmies.

- *Jūs ar LTF esat saistīti jau kopīs tās rāzanas, interesanti butu zināt, kā jūs iekļūvat atmodas laika notikumos?*

- Par savas darbības sākumu varu uzskatīt 1988. gada 14. jūniju. Tolaik es jau biju stingri izlēmis, ka man ja-sameklē cilvēki no grupas „Helsinki - 86” un jāsāk tur darboties. Toreiz jau si grupa bija sadalījusies, es iessāstījot Helsinki grupas Rīgas nodalas darbu. Esmu pateicīgs sām cilvēkiem, kuri arī sobrid man ir labi draugi, kā sāk, cīniedri. Tādācā LNNK, vēlāk LTF.

- *Vai tā nav uzskatīt par tādu ka „mētāšanos” no vienas organizācijas otra?*

- Nē, tā nav mētāšanas, bet gan tāda hronoloģiska, dabiska attīstība uz augu. Pasu sākumu tagad var atcerēties kā tādu romantisku čmu laiku. Tādācā nebjāja tās brīvības, ne atklātības. Bījām neliela domstarpība grupīnā. Mūsu līderis tājā laikā neapsaubāmi bija jaunās laikās Juris Ziemelis. Katrā zināsākuma laiks mums daudz deva, jo mēs izgājām visus sās procesus „no apakšas”.

- *Vai vienām cilvēkām nav par dāvdzām LTF, LNNK, Pilsonu komiteja. Plus vēl visam tam - jūs esat ar Limbažu rāzona deputāts.*

- Esmu domājis, ka drīz būs laiks no kārā kā attiekties, tādējādi esmu izskirējis palik vienīgi LNNK. Tā kā esmu ievēlēts par Limbažu rāzona deputātu, tad nolemu visu savu energiju velēt sim darbam. Kā jau teicu, pēc izglītības esmu ekonomists un arī visus sās galus parādījuši savu speciālitāti, palīdzēju vairākām kooperativiem. Katrā zinātuvākā laikā es vairāk arī pievērsījos sājām, jo tagad ir brīvākās rokas. Un tagad ir ļoti interesanti strādat tās ekonomikā.

- *Sāvulaik, kad vienīgā iespēja, taisīt karjeru, bija iestāšanās PSKP valīums ar neradīšanās domā - pamēģināt?*

- *Paldies par sarunu! Ceram, ka kādā no „Tālavas” numuriem varešim lasīt jūsu stāstījumu par atmodas sākumu, par grupu „Helsinki-86”, jo tācī nu tācī mēs zinām par tēm konkretniem cilvēkiem, kas, nebaudītēs no represījām, pirmie izgāja ar ziediem pie Brīvības plēmīgātā.*

Sarunu pierakstīja Ieva

„Jebkurš var atnemt cilvēkam dzīvību, bet nāvi tam atnemt nespēj neviens: tūkstoš ceļu vienmēr ir atvērti uz to”

(Seneka)

Komunistu laiks Latvijā: 1919. gads

Padomju varas neplini pieci mēnesi no Rīgas ienemsanas 3. janvāri un tās krisanas 22. maija (Latgale padomju varas pastāvēja līdz 1920. gada sakumam) uzsakāmi domenstrēja revolūciju un līcīm sociālām pārvērtībām, raksturīgu likumu – pretēji jaunās varas solījumiem un deklarācijām, varas sāciošā slāni gaidīm un cerībām, daudzus cilveku dzīvei vitalas sferas sakas reģress plānots progresu vieta.

Padomju sistēma likvidēja nekomunistisko presi – izņemot „Cinu” un tās analogus krievu un vācu valodā (ja neskaita eseru „Uz priekšu!”). Rīga neiznāca cieta prese. Nebija pieejami arī ārzemju izdevumi. K. Merts, to dienu aculiecinieks, rakstīja: „Ārpasule padomju pavalstniekiem bīglektā. Tikai lielgalvā rūķonā Kurzemē puse it ka vēstīja, ka kaut kur citur vel eksistē cieta pasaule, ir citi laudis, kas citādi jut un domā.” Pat cara laikos prese bija brīvaka – padomju vara tiecas iznīcināt ne tikai politisku uzsakātu daudzveidību, bet arī domas brīvību.

Latvijas Socialistiskās Padomju Republikas Satversme (pienēmīta 1919. gada janvarī) lieza balstesības līelai sabiedrībai dalai, tiem, kas pārtiek no kapitāla procentiem, uzņēmumiem, pelnam, ipasumā ienākumiem no tirdzniecības un spekulācijām un ciādītām sēšā darba augīm, kā arī mācītāji un tīcību sektu sludinātāji un vīnu pālgāji, būjusies polīcijas-zandarmerijas un muīnīcības loceklī.

Jauna vara faktiski atnēma sabiedrībai visas iepriekšējos gados izcīnītās demokrātiskās tiesības un brīvības. Tikai ilzora kluva apzinās brīvība. Tājas dienas Cēsis pie Jana baznīcas paradījās milzīgs uzraksts: „Laiks ir so ēku zemē triekt un saulei roku pretim sniegt!”. Vejs gan to driz norāvā un ielas zēni saplēsa. Oficiāli deklareēta baznīcas atlaisināšana no valsts reali nepastāvēja – padomju vara iejaucās baznīcas līcī, līdzekļus neizveloties, cīnījās pret baznīcu, mācītājiem, reliģiju un tās piekrītejim.

Padomju sistēma paralizeja saimniecisko dzīvi – par darba pātraukšanu, precu slēpšanu, cenu pacelsanu utt. draudēja nāves sods. Nāves bailes nevar būt labs stimuls ekonomiskai darbībai, un ja arī kāds slēpa savas preces, tad tikai pateicoties padomju varas plasi izverstajai privātpasūstuma nacionalizācijas un konfiskācijas politikai.

Nemot vērā rupjās klūdas padomju agrāpolitikai, jaunā vara pretei gaidītajam saimniecībasuzplaukumam atnēja badu. Pēc Rīgas pilsetas Statisiskās pārvaldes datiem, neplūnu 5 mēnesu laikā buda un to izraisīto slimību del Rīga gāja bojā 8590 iedzīvotājū (sk. A. Sīde – Latvijas vēsture 1914–1940. – Daugava, 1976. – 295. lpp.). Spilgta to dienu līcībā ir Lubānas Strādnieku Padomes pazinojums Rīgas dzelzceļniekiem: „...Jusu pilnvarotā Janīm Martinsonam zivis netika izsniegtas, jo zivis tika nacionalizētas no Partikas Komisariāta un Zemkopības Komisariāta”. Saimniecībā rosība un iniciatīva apsīka visā padomju varas kontrolo-tajā teritorijā. Tas vietu ienēma birokrātija un neatlaicīgi centieni reglamentēt visas sociālās ekonomiskās norises. Jaunās padomju varas krismas Latvijas

prese pauž zināmu izbrinu, ka tādās iestādēs kā Dzelzceļu valde, Tautas bankā un tas nodalās padomju laika bija gandrīz četrās reizes vairāk ierēduši. Laika, kad bez ipasas atlaujas nevarēja braukt ar vilcienu, kad tauta ironizēja par „orderi prieks adatas” un jautāja: „Nezin vai vīnīm pasīem (t.i., komunistiem – A.P.) ari sādu orderu vajaga?”, cilveku arestām, mantas konfiskācijām, dzīvokļu kārtīšanai un ari naves soda izpildīšanai biezi vien nekādas sankcijas nebija vajadzīgas. Bez tām varēja iztikt – nevajadzīgas formalitātes varēja tikai bremzēt uzskatu „darbu”. Šāda situācija sociālā izceļšanās – pierībie pēc neprotētiskiem slānēm padarīja absolūtu beztiesisku un līdz ar to ari neizsargātu ievērojamu Latvijas iedzīvotāju daļu. K. Merts tā apraksta nakti no 3. uz 4. janvāri: „Komunisti par visām līetām bija iegaujējusi vienu gudribu, proti: apvērsuši vai pārvērtību laiku nerūnat, bet darīt. Šā patiesību vīni bija pīsavinājusies no Lenīna, kurs Krievijas revolūcijas sakumā ik uz sola kāla savu apakšnieku pākaušo: „Robespēju pāzudināja vīna vārdi plodi.” Tāpēc ari so pīro nakti neguleja neviens. ...So nakti nevienna nepratīnāja. Satīka – nosāva. Uz visām pusem no Brīvības ielas „revkoma” aizdrāzis automobilus brunotas grupas, raidīdamas, sofera taurēi kaucot, sāvienus pie labi un kreisi. Es zinu gādījusen, kad brūnotie jaunieki sava ikviena apgaismotā logā, garām braucot, jo iedomājās, ka tur dzīvo tādi, kuri vīnus nebaudīs.”

Nākamajā rīta pēc dzīvokļu kri-sānām un „kontrevolucionāru” mediām: „Gandrīz katram uz pīrksta mīrīdēja gredzenis, bet blīzes augšskabata sudraba vai zelta pulkstenis. Daudzi bija uzvilkusi uz plānajiem kareivju mētelīem dārgus kazokus, bet citi ietinūses siltos dāmos plēdos. A rādarbība pavadija padomju varas pīrmos solus un tā nebija tikai atsevišķu nezēļu un laumu cilvēku grības izpāusme. Teroru jauna vara uzsākoties par neatņemamu komūnismā celtīneibas sastāvdalī. Ventspils līcīnieki sava konfērenčē (1919. gada 30. janvārī) deklareja: „Sarkanais terors ir cīna par cilvekām labklājību.” Ja celu uz labklājību saprot kā ipasuma atnēšanu un pārdali, citu „sāmieku” rokās nododot uzņemumus, zemi, dzi-vokļus utt., tad tas tieši tā. Tācū Latvija ar piecos mēnešos daudzumā kluva skādis, kā svarīgāk par pārdali ir rāzošana – tas ir sābiedrības labklājības pamats.

1919. gada aprīļi b. Beikam (rūpniecības komisārs) adresētājā telegaramā teikts: „...mums jāved cīna ar iekšējamām bīgavārīgām organizācijām vienīm līdzekļiem, neapstājoties pat pie provokācijas...” Drosi vien tas bija lieks pamudinājums, jo padomju vara sistematiski un ar veikīgu vielogumu pieļētojusi visbākās pasākumus un nēcētās tos slēpt. „Cīna” un citi komunistiskie izdevumi publicēja uz nāvi notiesotās sarakstus, un tas bija pavismā ikiendiski. Tas bija normāli, ja skatījās uz pasauli tikai no skūri cīpas viedokļa, ja nēmēna vēra, ka Latvija jaunā pīrmā pasaules kara laikā cīta vissāmākais cilvēku un materiālo vērtību zaudējums. Tācū padomju varas iestādēm bija sēvīs jebkuras saubas, var tikt, tās loti tālu stāvēja no patiesīgām Latvijas sābiedrības interesēm. Ieskatu to dienu atmosfērā sniedzīgi Rīgas milīcijas galvenās valdes telefoniņām 12 Rīgas īcīrķu milīcijas priekšniekiem:

„Lieki prieks spērt visātrākos un stingrākos solus, lai varētu mobilizēt visus Jūsu īcīrķi atrodos burzujus, kā dzīvokļos, tā uz ielas un nosūtināt ar sastādītu padavārku Kara komisijai. Līdzī vieti uz strāko”.

„Lieki prieks mobilizēt 80 burzujus virsies un 20 sievietes ar loti smalkām rocinām un nosūtināt līdz plk. 8 rīta uz kura nodalīja Aleksandra b. Nr 1.”;

„Lieki prieks nekavējosi mobi-

KAS NOTIEK VAREN PLAŠAJĀ?

VĒSTIS NO PLESKAVAS

„Demokrātiskās Krievijas” biedri, bet apgabala padomē no 170 deputātiem tikai 25. Tas izskaidrojams ar bolseviku partokrātijas mahinacijām vēlesanu laika. Tobrid vēl nebija arī kustības „Demokrātiskā Krievija”, tā tautai bija grūti orientēties. Totalitārais rezīns seīt ir pamatiņi no stūriprinājies.

13. janvāri mums bija „Demokrātiskā Krievijas” biedru sapulce. No arēmju radio mēs jau zinājām par militārītu slepkavību Viļnā. Tādēļ arī izgatavojam attiecīgu plākatus un plkst. 18. vakārā pīlsētas centrā sarakojām nelielu mitīnu, izskaidrojam iedzīvotājim notikuso.

Bet 3. februāri vasaras teātra estrādē sapulcējām ap 500 pleskavies, pat nerugoties uz kādu provokatora aicinājumu par vietējo radio neiet uz so mitīnu. Nekādu represiju nebija, milīcija bija ieradusies neliela skaitā un miērigi klausījās demokrātu uzstāšanos. Piemēram, Krievijas deputāts S. Satalovs drosmīgi izskaidroja reakcijas taktiku un plānu. Bija ieradusies arī nelīgti viesi no Lietuvas, Latvijas un Igaunijas – bolseviku partijas pārstāvji – „ruskojazīnieji”, kuru melīgo uzstāšanos nevelejās klausīties demokrātiskās aprindas.

Nobeidzot savu vēstuli, nododu jums Krievijas demokrātu sveicienu: Par mūsu un jūsu brīvību!”

Bet tagad – ieskatam – dazas zinas no atstātājām Pleskavas avīzēm „Profsojuznaja gazeta” un „Golos”.

Pleskavas majors pret Maskavas maršalu

Majors M. Pustobajevs atteicīs no savām medāļām, tādējādi protestējot pret karaspēka ievēsanu Baltijā. Vīns uzrakstījis zinojumu, kurā ari pāskaidrojīs savu rīcību. Majors ari pieprasījis PSRS kara ministra marsala D. Jazova atkāpsanos. Protams, si uzdrīkstēšanās nepalika bez sekam, majoru izsauca uz „kafiju” pie generalmajora V. Akimova.

Majors Pustobajevs ir ka baltais zvirbulis savejō vidū, ja jau rudenī vīns pazinoja, ka ir pamatojis aizdomas, par to, ka „mācības” Maskavas apkaimē, uz kurām nosūtīti arī Pleskavas desantnieki, loti atgadina gatavosanos militārājām apvērumam.

Apvērumus un militāristu varas sagrābšanas esot bijusi iepļauta jau septembrī. Pustobajevs pierādīja, ka desantnieki tika sūtīti uz Maskavu tiesi ar tādu nodomu, – organizēt apvērumu. Neticīt sim viensieviekam nav pamata, jo vīnam ir pietiekosa militārā piederze.

Majoram Pustobajevam draud visai drīza atstādināšanā no pašreizēja smārtē. Skriet, visai zīmīgi par pašreizējiem procesiem armijā liecīna generalmajora Akimova teiktais:

– Armijai nav vajadzīgi tādi oficiieri kā Pustobajevs. Uz vīnu nevar pārlauties.

Bet kad Pustobajevs vinam iebilda, ka tas ir nozīgums sūtīt armiju pret tautu, tad Akimovs atjautāja: pret tādu tautu? Lietuvā tacu nav mūsu tautas...

Dāvanas no Viļnā

Janvārā beigas Pleskavā vareja noipirkī (protams, ne jau valsts tirdzniecībā) televīzijas kameras. Pie tam joti augstas klasses un cena ir bijusi visai piemērīma. Pie vīna sprīzēt, tā bija trofēs, kurās bija ieguvusi Pleskavas desantnieki, sturmējot un izlaupot Viļnā telecentru.

– Brunutransportieri, kuri atgriezas Pleskavā no „uzvārām” vainagoto operāciju veikšanas, bija burtiski pieblīvi ar dāru video un audio aparātu, pastāstīja viens no Pleskavas gamizona viensieviekim. – Aparātūra no teācentra tika iznesta tajos māsos, kurus parādīja programma „Vremja”, kā armijnieki ar tām izmēst atkritumus.

Si zina ir no Pleskavas apgabala avīzēs, tādēļ sārēz nevar pamēst, ka aizdomas par izlaupīšanu ir tikai balīties nacionālistu izdomājumi.

lozungu par vispāreju brālību, humanitāti, cilvēcību un brīvību, vareja notiktu tādu drausmu pilnās un sausīgās ainas, kadas norisinājas tās priesākās. Tās atgadina kāni-balīsimu, tos laikus, kad vīns vīnīgā pilnīgā haosa, kad cilvēkam nekas nebija svēts... Mūsu priekšās neirodras idejiski cīnījāji, kuriem būtu kads merķis, bet degenerēti tipi, cilveki galīgi atkātumi, nezīlbas iemesojumi. Vienīgie motīvi... sadisms. Galvenie dzenui – rupja mantariba, pāris klepjū siena, 20 kerkenas, noslepavot drebēs, gredzeni u.c. māntas, ar kurām apsūdzetie lepojusies.”

Latvijas Republikas tēsa bija humāna – pastāvot amnestijas likumam par 1919. gada izdarītajiem nozīgumiem, maksimālais sods bija 8 gadi ieslodzījumā. Tācū nekāds sods, pat daudz bārgaks, nevarēja atgriezīt dzīvei terora upurus. Laikraksts „Lidums” 1919. gada vasārā jautāja – vai liejinieku valdībā Latvija vēl ir izredzēs? Un atbildēja: „Vīnu issis, briesmis un sātsumu pilnais valdīšanas laiks pie visa vīna liela postā ir tācu atnesi to labumu, ka vīns ir rādījis, kāda vīnu skanājais runas un rākstos sludinātā paradise izskatas dzīvē. Un ar to pieteik – Stucka un citi vīna briedi lai nu izmēģina savu roku citur, kur vīnus vīl nepazīst; se tīm vairs nav neka mokejat.” Tādās arī Latvijas tautas domas.

Armands Paeglis

«TĀLAVA» 4. lappuse

Marta Grinvalde

Vera

2. turpinājums

Nakša bija darba diena, un Vera vajadzēja aiziet uz veikalū pēc plēna un māže pārtikā visai dienai un, protams, staties pie plīts, lai izgatavo tu viram un sev brokastu. Virtuve bija maza, bet pieteikama mazai divu cilvēku sāmniecībai, un Vera prata to iekārtot tūri un patikamu. Pēc brokasta Vilis sedas pie sīla darba galda, jo vajadzēja steidzīgi pabeigt kādu uzzalvu. Viņam bija arī paligs, kur viņs pats apmācīja visos drebniķu darbos. Jēkabs izpildīja vieglakos darbus, kurus savukārt pats meistarēja.

Kad Vera bija uzkopusi istabu, un virtuve nomazgajusi brokastu traukus, ari viņa ienāca darbistābā. Redzot Vilis ar visām kājām sežām uz galda, kā jau ēti drēbniķi vecos laikos bija darijusi un mēdza vēl tagad darīt — viņa sāka smieties tik skali, ka aizrāva līdzīgi arī abi virsies, un visi trijā smējās, vēderus turēdamis. Sejā cītāk kļuva un drūmā tāpēc pirmo reizi atskanēja tūkstoši smieklī. Durvis pavēra blakusdzīvokli dzīvojošā rokdarbiņniecībā: „Kas jums par sevišķiem priekiem agadījusies? An man grības smieties. Pārdodet man to jūsu smieku šķērī”, bet, redzēdama Vilis tāk izteiksmīgo skrodera pozu, kurā viņš, kājās zem sevis saļojis, sēdeja uz galda ar pilsētas galvas uzzalvu klepi, ari viņa sāka smieties.

Viens no galvenajiem Veras uzdevumiem bija sagatavot meistarām glūdekli. Gludekli kāja liejis un smags ar tuksu vidu, kura lika ogles. Tas bija jauniešu apdzīstas kaudzē krāsns kārtā uz skārda plātes. Vajadzīgā reize tā bija jāieliek gludekli un ātieklīnai, līdz gludekliem iestāja vajadzīgā karstumā. Vilis tad uzspīlāja uz pirksta, un to piegrūzdamis pie gludekla, raudzīja vajadzīgo karstumu.

Gludināšanu Vilis neuzticeja neviens citam. Ar mutē ienēmušu ūdeni viņs uzpūta vajadzīgajai vietai mitrumā un ar Veras sālsīto gludekli izspieda un izgludināja to. Sāda ricību nebūtu neliecīgi, ka Argālm nebūtu elektriskais gludeklis, bet, tā kā tolaik vēl nebija Keguma elektriskā strāva, tā, ko deva vieteja Kalnupes uznēmums, bija par daudu dārga, lai ar to sildītu tāk biezi vajadzīgo gludekli. Tā nu Verina nēmēs ar gludeklu posānu, līdz viņi samētas oļu sārti, kas viņas skaistumu vel papildināja. Sakumā viņas uzdevumus ietilpus un apmetināti ar viņas sāves, lai meistarām nebūtu jātērē laiks ar sākumiem, un tā Vera jau pasās pirmajās dienās ieklāvās Argāla uznēmumā ka nepieciešams darbinieks.

Ritos viņa cēla ap septiņiem. Iztaigāja tirgu, pārtikas veikalus un iegādājās vajadzīgo pārtiku visai dienai. Brokastā parasti viņi dzēra kafiju, piekozt kādas svāgīas maizītes, ko Vera bija atnesusi no maiznīcas. Pusdienu vajadzēja gatavot kādu zupu un saldu ēdienu, uz ko Vera driz vien pāriņķī lepriktējas, un Vilis par savu izvēli bija apmierināts.

Tikai Vera par kaut ko skuma, un tā bija izjūta, kā šī nav īstā mīlestība un viņi vinas gaidītā un cerētā kopdzīve. Kopdzīvi viņa saprata kā abpusēja saprāšanos. Ja dienā viss gaja, ka vajadzīgs, tad vakarā viņa sajuta kādu nepatiku, kādu pīcesardzību, neveļēšanos gultīties blakus vrietim, neveļēšanos viņa skūpstīnu un glāstu. Tā bija savada iniutīvā sajūta it kā viņai būtu jāsāgās, jēvairās no kaut kā.

Argālm pastūjumā bija daudz un līdz ar to arī Vera bija viņam daudz jāpalīdz. Pagāja rudens, ziema un tuvojās pavasaris. Vera uzkritā Vila cīcīs kļēpus, kas neprāstāja, kādā gan viņa vārja dāzādās zālās tējas. Pēc kļēpus reizēm viņa redzēja, ka Vilis ir grūti elpot. Un tad kādā dienā viņs

pēkšņi paziņoja, ka brauks uz Rigu it kā ko sevišķi iepirkties.

Rīga Vilis palika vairākas dienas, tācū tas nebija nekas ipss, jo viņa māsa dzīvoja Rīgā, un viņa varēja pītās paciemoties. Pābraucis viņi jutās apmierināti un priečīgs, ari klepus viņu vairs nemocīja un viņi kērās pie saviem kārtējiem darbiem.

Pavasars atrāca silti un Saulainas, un Vera, izejot iepirkties, izmeta lieļaku likumu gar upmalas parka celiņiem. Apēdūses uz solīja, viņa vēroja plaukstošos pumpurus un kari ieelpoja to smarži. Pasāi negribot, atkal uzmācas skumja doma — kāpēc viņa vēl nebija mātes cerības? Kāpēc viņa nāvēl neko nejuta, bīja jaunā pagājis pusgads? Ja viņai būtu bērns, Verina nejūtu tuksu un nepatīkētu pret viņas glāstīmi. Viņa nāvēl tiem prastu attīlīnātās un visu sevi atdotu bērnam. Tad ari gūtu viņa pieprasītu atsevišķi. Bet nāvēl, ko viņa cerēja, vēl nekas nebija manams, un kāpēc tās tā bija?

Vasaras svētki atrāca ar pirmo zajum balli vecā muizas parkā, un pulksten spēsādītos un ugunsdzēsēju komanda pilnā sastāvā ar savu priekšnieku un orķestri prieksgala soloja no depo da Kalnupes galveno ielu uz izrikojumu vietu.

„Vili, nāc! Nāc, skaties!” saucē Vera, atvērus logu un izliekusies tālū pār to. „Skaties, cik skaisti marse un ugunsdzēsēju, visi parades formas tēri! Vilis, alziesīm ar mēs uz izrikojumu!”

„Ko vēl neiedomāsies! Tu jau neesi mētēne, bet sieva!”

„Nu, ka par to? Mēs varētu kaut kā apsēties un paklausties mūzikai. Un man tās grības padejot!”

„Dejo vien pīs savas plīts un glu-dekla, un rauģies, lai viram ir ko ēst.”

„Kas tas iedūra sīrt! Lai novāldītu asaras, viņa izskreja gaiteni, bet tur priekšā atkal bija kārdinātājs. Marija iznākusi no savas istabas gaīsa, pukotā klieite gerbusīs, gatavībā doties uz izrikojumu, aicināja: „Nāc, Verin, iecīsim uz parku. Dzirdi, cik skaisti spele?”

„Ak, es nevaru! Man tas ir liegts. Es esot sieva, kuras pienākums — sēdet majās.”

„Bet tu vēl esī jauna...” Vera sakēnā abām rokām galvu. Viņa vairs nespēja izlikties, asaras plūda par viagīm. Viņa izskreja sētā, un malakas skūnīti pakērusi cirvi, sāka skaldīt malku. Vina tālāk piegādāja kārdzīni, kādā augu-māpu, kam bija virsīgā stāja. Ka vina vēl to atcerējās tāk dzīvi stāvotu savu priekšā, kad viņa bījusi atvērta.

„Vili... Mila...” Vera tikai spejā pateikt, ka raugas slāpejā tālākos vārdu. Viņa nokrita drāudzenī blakus uz krēsla un piespieda galvu Marijas plecam.

„Kas noticis?”

„Tikai pēc laba briza, kaut cik sanēmusies. Viņa spēja atbildēt:

„Vili ir slims.”

„Nu... Nu... Nomierinies! Gan jau pārējai! Ka tad tās notika? Vai pēksni saslimis?”

„Ak!” Vera atbildēja. „Jau desmitiem gadu... Tuberkuloze...” Pirmo nakti Vera vairs neguleja blakus Vilim, bet, panēmuši segu un spilvenu, apglūlās uz darbnīcas liela galda. Aizmugstī viņa nevarēja. Domās viena pēc citām, kādā augu-māpu atbildeja ar nezinu. Tā kā tagad labprāt vina vēlreiz dejot ar sādu puisi, sājutot viņa specīgo roku apskāvēnu savam augumam. Tagad?... Bet tagad viņa vairs nedrīksteja aiziet uz balli. Tagad viņai bija jāpalēja mājas pie izdzīga vīra sānēmī. Vai viņa nebija izdzījusi arī kārtākā līkotu, tāk aiziedēma pie daudz vecākā vīra, kuram neinteresēja ne mūzikas, ne dejas?

Vienīgais prieks viņai bija pīcesudināšana. Ja dienā viss gaja, ka vajadzīgs, tad vakarā viņa sajuta kādu nepatiku, kādu pīcesardzību, neveļēšanos gultīties blakus vrietim, neveļēšanos viņa skūpstīnu un glāstu. Tā bija savada iniutīvā sajūta it kā viņai būtu jāsāgās, jēvairās no kaut kā.

Argālm pastūjumā bija daudz un līdz ar to arī Vera bija viņam daudz jāpalīdz. Pagāja rudens, ziema un tuvojās pavasaris. Vera uzkritā Vila cīcīs kļēpus, kas neprāstāja, kādā gan viņa vārja dāzādās zālās tējas. Pēc kļēpus reizēm viņa redzēja, ka Vilis ir grūti elpot. Un tad kādā dienā viņs

bērns, izmācījusies rokdarbus, noīrēja

istabu un tagad apkalpoja ar saviem izšuvumiem bagātā Kalnupes kundzes. Viņa izšuvā arī uz mašīnas, pelnīja puslīdz labi un bija neatkarīga. Tā kā viņa bija sīrsnīga un atsaucīga, Vera viņu cienīja un ar laiku abu starpā nodibinājās ista draudzība.

Pie Versas bieži vien cīmēja Emilia. Sadadīt atbraucu ari Augsts, ja vajadzēja pasūtīt jaunas bīkēs. Bet māte nezināja kāpēc nerādīja. Varbūt viņa sajuta savā bērnā ne visai laimīgo dzīvi.

Pienāka atkal rudens, un aprītēja gade kopā Versas kāzu dienās. Atkal Vilis sāka klepot, un atkal viņam vājā vajadzīgā braukt uz Rigu. Viņa mācijs aizdomās un nezināja, bet, Marijas ieteikmē, Vilim pābraucot, iesākā viņu iztautā:

„Man ir aizdomas, ka tu esī slims. Kāpēc tu to slēp no manis?”

„Ja. Vienreiz jau man vajadzēs to pateikt. Jā, es esmu slims.”

„...Un?...” Viņa cīmē viņu uzlūkoja, „un kas tas ir? Kas ir si slims? Tāk jau ne tuberkuloze?”

„Un ja tās esēm būtību?”

Vera juta, ka sagrīlojās kājas. Izbrīnas pilnām acīm, neticīgām viņa uztūkumā viru un neatrādīvās vārdu, ko teikt tālāk. Tās viņa kā sītēns, bet ne fizisks. Viņa juta krūtis kaut ko smagu, zaudīzos, kas kāpa uz augšu un smacēja.

„Ak tā...” viņa ne vairs savā balsī izdzaboja pār lūpām: „Un — vai tu ilgi jau slimo?”

„Ilgī...”

„Jau pirms kāzām?”

„Ja izbeigās kāzām. Es domāju, ka izbeigās. Es braucu uz Rigu gāzētās plāses. Man kļuva labāk, un es domāju, ka pārējās.”

„Vai... Vai...” Vera sakēnā abām rokām galvu. Viņa vairs nespēja izlikties, asaras plūda, lai nekādā mērā nebūtu jāgūt jugi Vilim blakus, un protams, Vilis bija prātīgs un nespieda sievu uz to. Liekas, viņa bija mazliet pārākās dzīvības. Viņa vēl nebija un nezīmēja, kādā vārdu nebija, bet vārdu nezīmēja.

„Māja... Māja...” Vera tikai spejā pateikt, ka raugas slāpejā tālākos vārdu. Viņa vēl nebija kārdzīni, kādā augu-māpu atbildeja ar nezinu. Tā kā tagad labprāt vina vēlreiz dejot ar sādu puisi, sājutot viņa specīgo roku apskāvēnu savam augumam. Tagad?... Bet tagad viņa vairs nedrīksteja aiziet uz balli. Tagad viņai bija jāpalēja mājas pie izdzīga vīra sānēmī. Vai viņa nebija izdzījusi arī kārtākā līkotu, tāk aiziedēma pie daudz vecākā vīra, kuram neinteresēja ne mūzikas, ne dejas?

„Vili... Mila...” Vera tikai spejā pateikt, ka raugas slāpejā tālākos vārdu. Viņa vēl nebija kārdzīni, kādā augu-māpu atbildeja ar nezinu. Tā kā tagad labprāt vina vēlreiz dejot ar sādu puisi, sājutot viņa specīgo roku apskāvēnu savam augumam. Tagad?... Bet tagad viņa vairs nedrīksteja aiziet uz balli. Tagad viņai bija jāpalēja mājas pie izdzīga vīra sānēmī. Vai viņa nebija izdzījusi arī kārtākā līkotu, tāk aiziedēma pie daudz vecākā vīra, kuram neinteresēja ne mūzikas, ne dejas?

„Vili... Mila...” Vera tikai spejā pateikt, ka raugas slāpejā tālākos vārdu. Viņa vēl nebija kārdzīni, kādā augu-māpu atbildeja ar nezinu. Tā kā tagad labprāt vina vēlreiz dejot ar sādu puisi, sājutot viņa specīgo roku apskāvēnu savam augumam. Tagad?... Bet tagad viņa vairs nedrīksteja aiziet uz balli. Tagad viņai bija jāpalēja mājas pie izdzīga vīra sānēmī. Vai viņa nebija izdzījusi arī kārtākā līkotu, tāk aiziedēma pie daudz vecākā vīra, kuram neinteresēja ne mūzikas, ne dejas?

„Vili... Mila...” Vera tikai spejā pateikt, ka raugas slāpejā tālākos vārdu. Viņa vēl nebija kārdzīni, kādā augu-māpu atbildeja ar nezinu. Tā kā tagad labprāt vina vēlreiz dejot ar sādu puisi, sājutot viņa specīgo roku apskāvēnu savam augumam. Tagad?... Bet tagad viņa vairs nedrīksteja aiziet uz balli. Tagad viņai bija jāpalēja mājas pie izdzīga vīra sānēmī. Vai viņa nebija izdzījusi arī kārtākā līkotu, tāk aiziedēma pie daudz vecākā vīra, kuram neinteresēja ne mūzikas, ne dejas?

„Vili... Mila...” Vera tikai spejā pateikt, ka raugas slāpejā tālākos vārdu. Viņa vēl nebija kārdzīni, kādā augu-māpu atbildeja ar nezinu. Tā kā tagad labprāt vina vēlreiz dejot ar sādu puisi, sājutot viņa specīgo roku apskāvēnu savam augumam. Tagad?... Bet tagad viņa vairs nedrīksteja aiziet uz balli. Tagad viņai bija jāpalēja mājas pie izdzīga vīra sānēmī. Vai viņa nebija izdzījusi arī kārtākā līkotu, tāk aiziedēma pie daudz vecākā vīra, kuram neinteresēja ne mūzikas, ne dejas?

„Vili... Mila...” Vera tikai spejā pateikt, ka raugas slāpejā tālākos vārdu. Viņa vēl nebija kārdzīni, kādā augu-māpu atbildeja ar nezinu. Tā kā tagad labprāt vina vēlreiz dejot ar sādu puisi, sājutot viņa specīgo roku apskāvēnu savam augumam. Tagad?... Bet tagad viņa vairs nedrīksteja aiziet uz balli. Tagad viņai bija jāpalēja mājas pie izdzīga vīra sānēmī. Vai viņa nebija izdzījusi arī kārtākā līkotu, tāk aiziedēma pie daudz vecākā vīra, kuram neinteresēja ne mūzikas, ne dejas?

„Vili... Mila...” Vera tikai spejā pateikt, ka raugas slāpejā tālākos vārdu. Viņa vēl nebija kārdzīni, kādā augu-māpu atbildeja ar nezinu. Tā kā tagad labprāt vina vēlreiz dejot ar sādu puisi, sājutot viņa specīgo roku apskāvēnu savam augumam. Tagad?... Bet tagad viņa vairs nedrīksteja aiziet uz balli. Tagad viņai bija jāpalēja mājas pie izdzīga vīra sānēmī. Vai viņa nebija izdzījusi arī kārtākā līkotu, tāk aiziedēma pie daudz vecākā vīra, kuram neinteresēja ne mūzikas, ne dejas?

„Vili... Mila...” Vera tikai spejā pateikt, ka raugas slāpejā tālākos vārdu. Viņa vēl nebija kārdzīni, kādā augu-māpu atbildeja ar nezinu. Tā kā tagad labprāt vina vēlreiz dejot ar sādu puisi, sājutot viņa specīgo roku apskāvēnu savam augumam. Tagad?... Bet tagad viņa vairs nedrīksteja aiziet uz balli. Tagad viņai bija jāpalēja mājas pie izdzīga vīra sānēmī. Vai viņa nebija izdzījusi arī kārtākā līkotu, tāk aiziedēma pie daudz vecākā vīra, kuram neinteresēja ne mūzikas, ne dejas?

„Vili... Mila...” Vera tikai spejā pateikt, ka raugas slāpejā tālākos vārdu. Viņa vēl nebija kārdzīni, kādā augu-māpu atbildeja ar nezinu. Tā kā tagad labprāt vina vēlreiz dejot ar sādu puisi, sājutot viņa specīgo roku apskāvēnu savam augumam. Tagad?... Bet tagad viņa vairs nedrīksteja aiziet uz balli. Tagad viņai bija jāpalēja mājas pie izdzīga vīra sānēmī. Vai viņa nebija izdzījusi arī kārtākā līkotu, tāk aiziedēma pie daudz vecākā vīra, kuram neinteresēja ne mūzikas, ne dejas?

„Vili... Mila...” Vera tikai spejā pateikt, ka raugas slāpejā tālākos vārdu. Viņa vēl nebija kārdzīni, kādā augu-māpu atbildeja ar nezinu. Tā kā tagad labprāt vina vēlreiz dejot ar sādu puisi, sājutot viņa specīgo roku apskāvēnu savam augumam. Tagad?... Bet tagad viņa vairs nedrīksteja aiziet uz balli. Tagad viņai bija jāpalēja mājas pie izdzīga vīra sānēmī. Vai viņa nebija izdzījusi arī kārtākā līkotu, tāk aiziedēma pie daudz vecākā vīra, kuram neinteresēja ne mūzikas, ne dejas?

„Vili... Mila...” Vera tikai spejā pateikt, ka raugas slāpejā tālākos vārdu. Viņa vēl nebija kārdzīni, kādā augu-māpu atbildeja ar nezinu. Tā kā tagad labprāt vina vēlreiz dejot ar sādu puisi, sājutot viņa specīgo roku apskāvēnu savam augumam. Tagad?... Bet tagad viņa vairs nedrīksteja aiziet uz balli. Tagad viņai bija jāpalēja mājas pie izdzīga vīra sānēmī. Vai viņa nebija izdzījusi arī kārtākā līkotu, tāk aiziedēma pie daudz vecākā vīra, kuram neinteresēja ne mūzikas, ne dejas?

„Vili... Mila...” Vera tikai spejā pateikt, ka raugas slāpejā tālākos vārdu. Viņa vēl nebija kārdzīni, kādā augu-māpu atbildeja ar nezinu. Tā kā tagad labprāt vina vēlreiz dejot ar sādu puisi, sājutot viņa specīgo roku apskāvēnu savam augumam. Tagad?... Bet tagad viņa vairs nedrīksteja aiziet uz balli. Tagad viņai bija jāpalēja mājas pie izdzīga vīra sānēmī. Vai viņa nebija izdzījusi arī kārtākā līkotu, tāk aiziedēma pie daudz vecākā vīra, kuram neinteresēja ne mūzikas, ne dejas?

„Vili... Mila...” Vera tikai spejā pateikt, ka raugas slāpejā tālākos vārdu. Viņa vēl nebija kārdzīni, kādā augu-māpu atbildeja ar nezinu. Tā kā tagad labprāt vina vēlreiz dejot ar sādu puisi, sājutot viņa specīgo roku apskāvēnu savam augumam. Tagad?... Bet tagad viņa vairs nedrīksteja aiziet uz balli. Tagad viņai bija jāpalēja mājas pie izdzīga vīra sānēmī. Vai viņa nebija izdzījusi arī kārtākā līkotu, tāk aiziedēma pie daudz vecākā vīra, kuram neinteresēja ne mūzikas, ne dejas?

„Vili... Mila...” Vera tikai spejā pateikt, ka raugas slāpejā tālākos vārdu. Viņa vēl nebija kārdzīni, kādā augu-māpu atbildeja ar nezinu. Tā kā tagad labprāt vina vēlreiz dejot ar sādu puisi, sājutot viņa specīgo roku apskāvēnu savam augumam. Tagad?... Bet tagad viņa vairs nedrīksteja aiziet uz balli. Tagad viņai bija jāpalēja mājas pie izdzīga vīra sānēmī. Vai viņa nebija izdzījusi arī kārtākā līkotu, tāk aiziedēma pie daudz vecākā vīra, kuram neinteresēja ne mūzikas, ne dejas?

„Vili... Mila...” Vera tikai spejā pateikt, ka raugas slāpejā tālākos vārdu. Viņa vēl nebija kārdzīni, kādā augu-māpu atbildeja ar nezinu. Tā kā tagad labprāt vina vēlreiz dejot ar sādu puisi, sājutot viņa specīgo roku apskāvēnu savam augumam. Tagad?... Bet tagad viņa vairs nedrīksteja aiziet uz balli. Tagad viņai bija jāpalēja mājas pie izdzīga vīra sānēmī. Vai viņa nebija izdzījusi arī kārtākā līkotu, tāk aiziedēma pie daudz vecākā vīra, kuram neinteresēja ne mūzikas, ne dejas?

1991. gada marta 1. nedēļa

Sanaca visi piedeļi tāpēc tāpēc, pirms pūsotā gadiem, lai kopīgi izlemti Verinas likteni.

„Ko man tagad darīt?” viņa jautāja caur asārām.

„Ja viņa nozēlo savu klūdu un ir labs pret tevi un pacietīgs — mēģini vel dzīvot. Ari viņa, protams, ir nelaimīgs. Varbūt viņa sajuta savā bērnā ne visai laimīgo dzīvi.

„Pievēr, kāpēc vēl nebija dzīvība?”

„Vēl nebija dzīvība?”

„Pievēr, kāpēc vēl nebija dzīvība?”

„Vēl nebija dzīvība?”